

Til kontrollutvalgets medlemmer

Svein Lysestøl (leder), Eirik Skogstad Nilsen (nestleder), Henning Helliesen, Edita Schultz, Bente Hennestad

INNKALLING TIL MØTE I KONTROLLUTVALGET

Tid / sted: Mandag 23. oktober 2017 kl. 16.00 i formannskapssalen.

SAKSLISTE

ORIENTERINGER

Kommunesammenslåing – aktuelle tema v/ prosjektleder og rådmann

- SAK 09/17 GODKJENNING AV MØTEBOK FRA 07.06.17
SAK 10/17 BUDSJETT FOR KONTROLL OG TILSYN 2018
SAK 11/17 RAPPORT FORVALTNINGSREVISJON – MOBBING I SKOLENE I LINDESNES
SAK 12/17 GJENNOMFØRING AV FORVALTNINGSREVISJON OG SELSKAPSKONTROLL 2018, DRØFTING (Ettersendes)

FASTE POSTER

Nytt fra revisor:
Nytt fra sekretær:

EVENTUELT

Saker til eventuelt meldes til leder på forhånd eller ved begynnelsen av møtet.

REFERATER

Lysestøl, 15. oktober 2017

Svein Lysestøl
Leder

Willy Gill
Utvalgssekretær

Inhabilitet og forfall bes meldt til Willy Gill, tlf. 90 95 62 46 / willy.gill@asekretariat.no
Kopi sendt til: Ordfører, rådmann, revisor.

Eierkommuner:
Audnedal, Bygland, Bykle, Evje og Hornnes, Farsund, Flekkefjord, Hægebostad, Iveland, Kvinesdal, Lindesnes, Lyngdal, Mandal, Marnardal, Sirdal, Valle, Åseral

Ansatte:
Daglig leder Kjell Ivar Hommen
Telefon: 38 35 14 09
Mobiltelefon: 97 51 02 98
E-post: kjell.ivar@asekretariat.no

Saksbehandler Willy Gill
Telefon 38 35 52 77
Mobiltelefon 90 95 62 46
E-post: willy.gill@asekretariat.no

Agder Sekretariat

Kontrollutvalget i Lindesnes kommune

Sak 09/17

Møtedato: 23.10.17

Saksbehandler: Willy Gill

SAK 09/17 GODKJENNING AV MØTEPROTOKOLL FRA MØTE 07.06.17

Vedlegg:

Forslag til møteprotokoll fra møte 07.06.17

Bakgrunn for saken:

Forslag til møteprotokoll fra 07.06.17 legges med dette frem for godkjenning i kontrollutvalget.

Forslag til vedtak:

1. Møteprotokoll fra kontrollutvalgets møte 07.06.17 godkjennes
2. Leder gis fullmakt til å undertegne møteprotokollen

LINDESNES KOMMUNE – KONTROLLUTVALGET

MØTEBOK

Møte nr. 03/17

Dato: 07.06.17 kl. 16.00 – 17.00.

Sted: Rådhuset, formannskapssalen.

<u>Tilstede:</u> Eirik Skogstad Nilsen, leder Bente Hennestad, medlem Henning Helliesen, nestleder Bjarne Birketvedt, medlem Edita Schultz, medlem	<u>Andre til stede:</u> (hele eller deler av møtet) Kommunerevisjonen Vest v/ Lene Rugland, Sébastien Miraglia Hille Agder Sekretariat v/ Willy Gill
<u>Forfall:</u>	

Det var ikke merknader til innkalling og saksliste.

SAKSLISTE

ORIENTERINGER

1. Forvaltningsrevisjonsprosjekt «Mobbing i skolene i Lindesnes kommune»
Statusrapport ved forvaltningsrevisor Sébastien Miraglia Hille.
2. Planlagt presentasjon av NAV må utsettes til et senere møte.

SAK 07/17 GODKJENNING AV MØTEBOK FRA 19.04.17

SAK 08/17 VALG AV REVISOR TIL FELLESNEMNDA

FASTE POSTER

Nytt fra revisor:

Nytt fra sekretær:

EVENTUELT

Saker til eventuelt meldes til leder på forhånd eller ved begynnelsen av møtet.

REFERATER

Ref. 03/17 Kommunerevisjonen Vest, uavhengighetserklæring FR

Ref. 04/17 Kommunerevisjonen Vest, uavhengighetserklæring RR

Ref. 05/17 Nye Lindesnes, referat fra midlertidig fellesnemnd 07.04.17

Underskrift:

Eirik Skogstad Nilsen

Leder

Utskrift sendes: Kontrollutvalgets medlemmer, ordfører, rådmann og revisor

ORIENTERINGER

Forvaltningsrevisjonsprosjekt «Mobbing i skolene i Lindesnes kommune»
Statusrapport ved forvaltningsrevisor Sébastien Miraglia Hille.

Konklusjon:

Kontrollutvalget takket for presentasjonen.

SAK 07/17 GODKJENNING AV MØTEPROTOKOLL FRA MØTE 19.04.17

Kontrollutvalget fattet følgende vedtak:

- 1. Møteprotokoll fra kontrollutvalgets møte 19.04.17 godkjennes med korreksjon av navn.*
- 2. Leder gis fullmakt til å undertegne møteprotokollen*

Saksfremstilling:

Saksbehandler: Willy Gill

Vedlegg:

Forslag til møteprotokoll fra møte 19.04.17

Bakgrunn for saken:

Forslag til møteprotokoll fra 19.04.17 legges med dette frem for godkjenning i kontrollutvalget.

Forslag til vedtak:

- 1. Møteprotokoll fra kontrollutvalgets møte 19.04.17 godkjennes*
- 2. Leder gis fullmakt til å undertegne møteprotokollen*

SAK 08/17 VALG AV REVISOR TIL FELLESNEMND

Kontrollutvalget vedtok følgende innstilling:

- 1. Lindesnes kommunestyre velger Kommunerevisjonen Vest, Vest-Agder IKS som revisor for fellesnemnda for «Nye Lindesnes kommune».*
- 2. Lindesnes kommunestyre delegerer til fellesnemnda myndighet til å avklare framtidig revisjons- og sekretariatordning for den nye kommunen.*
- 3. Det forutsettes likelydende vedtak i kommunestyrene i Mandal og Marnardal kommuner.*

Saksfremstilling:

Saksbehandler: Willy Gill

Vedlegg:

1. NKRF, Kommunereform – sjekklister for revisor, kontrollutvalg og sekretariat
2. Inndelingsloven §§ 25, 26

Bakgrunn for saken:

Kommunestyrene i Marnardal, Mandal og Lindesnes har besluttet å igangsette forberedelsene til dannelsen av Nye Lindesnes kommune. Stortinget har ikke fattet vedtak om sammenslåing av de nevnte kommuner, men det forventes å skje før sommeren 2017.

Prosjektleder har kontaktet sekretariatet og bedt om at det legges frem sak for kontrollutvalgene om valg av revisor for fellesnemnda. I henhold til Inndelingslova § 26 skal det opprettes ei fellesnemnd til å forberede og gjennomføre sammenslutningen når det er fattet vedtak om sammenslåing av to eller flere kommuner.

Fellesnemnda er ikke å anse som en egen juridisk enhet, men et kommunalt organ opprettet i medhold av Inndelingsloven. Fellesnemnda har den myndighet som definert i lovens § 26, samt den myndighet kommunestyrene velger å gi nemnda i reglement.

Etter inndelingslova § 25 skal fellesmøtet mellom de aktuelle kommunestyrene som Fylkesmannen kaller inn til etter at det er gjort vedtak om sammenslåing, drøfte valg av revisor for fellesnemnda. Valg av revisor skjer deretter i de respektive kommunestyrene.

Felles kommunestyremøte er planlagt avholdt 21. juni 2017.

I vedlagte utredning/sjekklister fra Norges kommunerevisorforbund, NKRF, anbefales det at valg av revisor for fellesnemnd skjer etter vanlig prosedyre for valg av revisor i kommunene, dvs. at valg foretas av kommunestyrene etter innstilling fra de sammenslående kommunenes kontrollutvalg.

I utredningen pekes det også på at det er viktig at fellesnemnda får delegert myndighet til å avklare både fremtidig revisjons- og sekretariatordning for den nye kommunen. For å unngå flere behandlinger i kommunestyrene, er det hensiktsmessig at denne delegasjonen vedtas i forbindelse med etableringen av fellesnemnda.

Vurderinger:

Normalt sett føres fellesnemndas regnskap av en av de berørte kommunene. Den praktiske løsningen vil da være at regnskapsførende kommunes revisor også velges som revisor for fellesnemnda.

Alle de tre kommunene har i dag Kommunerevisjonen Vest, Vest-Agder IKS som sin revisor. Det synes derfor som et naturlig valg å foreslå dette selskapet som revisor også for fellesnemnda.

Med henvisning til utredningen fra NKRF synes det også hensiktsmessig at fellesnemnda allerede ved etableringen får delegert myndighet til å avklare fremtidig revisjonsordning og sekretariatordning for kontrollutvalget i den nye kommunen. Dette for å unngå flere

behandlinger i kommunestyrene. Kontrollutvalgene skal innstille til fellesnemnda i disse sakene.

Likelydende forslag til innstilling blir lagt frem for kontrollutvalgene i Mandal og Marnardal, hhv. 30. mai 2017 og 1. juni 2017

Forslag til innstilling:

1. Lindesnes kommunestyre velger Kommunerevisjonen Vest, Vest-Agder IKS som revisor for fellesnemnda for «Nye Lindesnes kommune».
2. Lindesnes kommunestyre delegerer til fellesnemnda myndighet til å avklare framtidig revisjons- og sekretariatordning for den nye kommunen.
3. Det forutsettes likelydende vedtak i kommunestyrene i Mandal og Marnardal kommuner.

FASTE POSTER

Nytt fra revisor:

Nytt fra sekretær:

EVENTUELT

Saker til eventuelt meldes til leder på forhånd eller ved begynnelsen av møtet.

REFERATER

Ref. 03/17 Kommunerevisjonen Vest, uavhengighetserklæring FR

Ref. 04/17 Kommunerevisjonen Vest, uavhengighetserklæring RR

Ref. 05/17 Nye Lindesnes, referat fra midlertidig fellesnemnd 07.04.17

Konklusjon:

Referatene ble tatt til orientering.

Agder Sekretariat

Kontrollutvalget i Lindesnes kommune

Sak 10/17

Møtedato: 23.10.17

Saksbehandler: Willy Gill

SAK 10/17 BUDSJETT FOR KONTROLL OG TILSYN 2018

Vedlegg:

1. Kommunerevisjonen Vest, vedtatt budsjett for 2018
2. Agder Sekretariat, vedtatt budsjett for 2018

Kontrollutvalgssekretariatet

Agder Sekretariat er sekretær for kontrollutvalget i Lindesnes kommune og for de øvrige femten eierkommuners kontrollutvalg. Driftstilskuddet skal dekke den normale aktiviteten i kontrollutvalget, fra saksbehandling til utsending av innkallinger og utskrifter, samt arkivhold med mer. Styret i Agder Sekretariat behandlet budsjettet i møte 05.09.16 og legger i sitt budsjett opp til at driftstilskuddet for den enkelte kommune økes fra kr. 123.000 i 2017 til kr. 126.000 i 2018, en økning på 2,5%.

For ytterligere informasjon vises til styrets budsjettbehandling som følger vedlagt.

Kommunerevisjonen

Kommunerevisjonen Vest utfører revisjonsarbeidet for Lindesnes kommune og for de øvrige ti eierkommunene. Representantskapet behandlet budsjettet i møte 26.09.17 og budsjettet innebærer som tidligere 460 timer til regnskapsrevisjon m.m. og 250 timer til forvaltningsrevisjon/selskapskontroll.

Lindesnes kommunes budsjetterte utgifter til revisjon økes fra kr. 745.000 i 2017 til kr. 777.000 i 2018, en økning på 4,3%. Den endelige faktureringen og årsavregningen vil bli etter det timeforbruket som kommunen har hatt.

For ytterligere informasjon vises til representantskapets budsjettbehandling som følger vedlagt.

Kontrollutvalgets utgifter

Ifølge den nye forskriften skal utgifter til kontrollutvalgets samlede virksomhet være en del av budsjettet for kontroll og tilsyn. Som tidligere er det en egen post i budsjettforslaget til dekning av utvalgets utgifter. Fortsatt er det slik at utgifter til godtgjørelse og tapt arbeidsfortjeneste m.m. til utvalgets medlemmer dekkes av en fellespost i kommunen.

Budsjettforslaget:

Det fremlagte budsjettforslag for kontroll og tilsyn bygger på

- Forrige års budsjetttramme for kontroll og tilsyn
- Vedtatt til budsjett for Kommunerevisjonen Vest for 2018
- Vedtatt budsjett for Agder Sekretariat for 2018

Forslag til budsjett Kontroll og tilsyn 2018

	Budsjettforslag 2018	Vedtatt budsjett 2017	Vedtatt budsjett 2016
Tilskudd til revisjonsdistrikt	Kr. 777.000	Kr. 745.000	Kr. 720.000
Andel av sekretariatstjenester	Kr. 126.000	Kr. 123.000	Kr. 120.000
Kontrollutvalgets utgifter	Kr. 20.000	Kr. 20.000	Kr. 15.000
Totalbudsjett	Kr. 923.000	Kr. 888.000	Kr. 855.000

Forslag til vedtak:

1. Kontrollutvalget tilrår en budsjettramme for kontroll og tilsyn for 2018 på **kr. 923.000.**
2. Kontrollutvalgets vedtak skal i henhold til § 18 i Forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner følge formannskapetets innstilling til kommunestyret som et eget vedlegg.

UTSKRIFT AV MØTEBOK

Agder Sekretariat - styret

Møtedato: 5. september 2017

SAK 04/17 BUDSJETT FOR 2018 FOR AGDER SEKRETARIAT

Enstemmig vedtak:

Det framlagte forslag til budsjett for 2018 vedtas.

Saksfremstilling:

Saksbehandler: Willy Gill

Generelt:

I vedtektene for Agder Sekretariat, § 10, har styret ansvar for å gjøre vedtak om årsbudsjett. Årsbudsjettet skal settes opp slik at det gir et realistisk bilde av virksomheten og det forventede økonomiske resultatet av driften. Årsbudsjettet skal fremmes for den enkelte kommune, slik at forslaget følger innstilling om årsbudsjett og økonomiplan til kommunestyret, jfr. forskrift for kontrollutvalg § 18.

Ifølge § 3 i vedtektene skal sekretariatet drives i balanse, slik at inntekter fra kommunene dekker kostnadene.

2018 er det 14. driftsåret i Agder Sekretariat.

Tilskuddet fra den enkelte eierkommune har hatt følgende utvikling de siste fem årene:

2014: kr 114.000

2015: kr 117.000

2016: kr 120.000

2017: kr 123.000 (budsjett)

2018: kr 126.000 (budsjettforslag)

Eierkommuner:
Audnedal, Bygland, Bykle, Evje og Hornnes, Farsund, Flekkefjord, Hægebostad, Iveland, Kvinesdal, Lindesnes, Lyngdal, Mandal, Marnardal, Sirdal, Valle, Åseral

Ansatte:
Daglig leder Kjell Ivar Hommen
Telefon: 38 35 14 09
Mobiltelefon: 97 51 02 98
E-post: kjell.ivar@asekretariat.no

Saksbehandler Willy Gill
Telefon 38 35 52 77
Mobiltelefon 90 95 62 46
E-post: willy.gill@asekretariat.no

Agder Sekretariat

Sekretariat for kontrollutvalg i Agder

Eierkommunene innbetalte totalt kr 640.000 (kr 40.000 pr. kommune) som kapitaltilskudd ved etablering av selskapet (§ 5 i vedtektene).

Pr. 31.12.2016 hadde selskapet en egenkapital på kr 705.017.

Kommentarer:

Det budsjetteres med en lønnsvekst på ca. 3,5 % fra 1.5.2018. For øvrig er det tradisjon i selskapet for å følge rammen i kommuneoppgjøret. Pensjonskostnadene er beregnet med samme satser som i 2017-budsjettet.

Andre kostnader økes med ca. 4%. Denne posten er ikke så stor beløpsmessig, men den kan synes å ha vært noe lavt budsjettert tidligere.

Totalt øker budsjettet med rundt 2.4% i forhold til budsjett for 2017.

Tilskuddet fra den enkelte eierkommune økes fra kr. 123.000 i 2017 til kr. 126.000 i 2018.

Forslag til budsjett for driftsåret 2018

(i hele 1000 kr)

	Budsjettforslag	Budsjett	Regnskap
	2018	2017	2016
<u>Driftsinntekter:</u>			
Tilskudd fra eierkommunene	2 016	1 968	1 985
Øvrige inntekter			0
Sum driftsinntekter	2 016	1 968	1 985
<u>Driftsutgifter:</u>			
Personalutgifter	1 831	1 791	1 777
Andre driftsutgifter	195	187	212
Sum driftsutgifter	2 026	1 978	1 989
Brutto driftsresultat	- 10	- 10	-4
Finansinntekter	10	10	18
Netto driftsresultat	0	0	+ 14
Bruk av disposisjonsfond	0	0	0

Agder Sekretariat

Sekretariat for kontrollutvalg i Agder

Forslag til vedtak:

Det framlagte forslag til budsjett for 2018 vedtas.

Rett utskrift:

Willy Gill
Kst. daglig leder

Representantskapet

Sak nr: 07/2017
Møtedato: 26.09.2017
Saksbeh.: Irene Loka

Særutskrift

Årsbudsjett 2018 med utgiftsfordeling på kommunene. Økonomiplan 2018 – 2021.

Representantskapet gjorde følgende enstemmige vedtak (10 representanter til stede):

Det framlagte årsbudsjett for 2018 med utgiftsfordeling mellom kommunene, og økonomiplan for årene 2018 – 2021 vedtas.

Budsjettet er basert på følgende utgiftsfordeling mellom kommunene:

	Regnskaps- revisjon	Fordeling av andre oppdrag	budsjett antall timer totalt	%-fordeling budsjett 2018	fordeling av budsjett 2018	endring i budsjett fra i før	fordeling av budsjett 2017	%-fordeling budsjett 2017	Utgifts- fordeling 2016	Timer avregnet 2016
Audnedal	340	100	440	5,9 %	482 000	4,6 %	461 000	6,1 %	356 000	379
Farsund	520	360	880	11,9 %	963 000	4,3 %	923 000	12,2 %	602 000	640
Flekkefjord	500	300	800	10,8 %	876 000	4,4 %	839 000	11,1 %	758 000	806
Hægebostad	320	100	420	5,7 %	460 000	4,5 %	440 000	5,8 %	438 000	466
Kvinesdal	500	250	750	10,1 %	821 000	4,3 %	787 000	10,4 %	748 000	796
Lindesnes	460	250	710	9,6 %	777 000	4,3 %	745 000	9,9 %	588 000	626
Lyngdal	500	270	770	10,4 %	843 000	4,5 %	807 000	10,7 %	722 000	768
Mandal	550	400	950	12,8 %	1 040 000	4,4 %	996 000	13,2 %	805 000	857
Marnardal	380	150	530	7,2 %	580 000	4,3 %	556 000	7,4 %	349 000	371
Sirdal	400	300	700	9,5 %	766 000	46,2 %	524 000	6,9 %	707 000	752
Åseral	350	100	450	6,1 %	492 000	4,2 %	472 000	6,3 %	317 000	337
sum	4 820	2 580	7 400	100 %	8 100 000	7,3 %	7 550 000	100 %	6 390 000	6 798

Saksutredning:

Vedlegg:

- Styresak 07/2017.
- Forslag til budsjett for 2018.

I henhold til lov om interkommunale selskaper § 18 og 20 skal representantskapet vedta budsjett for kommende kalenderår og en gang i året vedta selskapets økonomiplan. Økonomiplanen skal legges til grunn ved selskapets budsjettarbeid og øvrige planleggingsarbeid. Økonomiplanen skal omfatte de fire neste budsjettår og gi en realistisk oversikt over sannsynlige inntekter, forventede utgifter og prioriterte oppgaver i perioden. Forskrift om årsbudsjett for interkommunale selskaper § 2 angir at representantskapet innen årets utgang skal fastsette bindende økonomiske rammer for selskapets drift for kommende

kalenderår og at styret for selskapet fastsetter den nærmere fordeling av de økonomiske rammene.

I henhold til selskapsavtalens §§ 6 og 10 tilligger det representantskapets myndighet å vedta budsjett og økonomiplan, herunder å bestemme den nærmere fordeling av utgiftene på den enkelte kommune og virksomhet. Vedtatt budsjett/økonomiplan skal oversendes eierne innen 10. oktober før budsjettåret for innarbeidelse i deltakerkommunenes årsbudsjett.

Kommunerevisjonen Vest, Vest-Agder IKS er etablert med det formål å utføre revisjon og ha tilsyn med deltakerkommunene i henhold til kommunelovens § 60 og tilhørende forskrifter om revisjon og kontrollutvalg. Tilsvarende gjelder også kommunale foretak og interkommunale selskaper som deltakerkommunene er medeiere i. Selskapet kan også påta seg andre revisjonsoppdrag hvor eierkommunene har interesser i den utstrekning revisorlovgivningen gir adgang til dette. Jfr. selskapsavtalens § 4. Alle selskapets oppdrag kan dermed knyttes til deltakerkommunenes interesser.

Når det gjelder forutsetninger og rammer for budsjettet vises det til vedlagt styresak 07/2017. En forutsetter også samme aktivitetsnivå i årene framover som det en har lagt opp til i 2018, dvs. samme budsjettall er videreført, selv om kommunesammenslåinger vil påvirke driften slutten av perioden.

Økonomiplan i perioden 2018 – 2021:

	Regnskap	Budsjett	Forslag årsbudsjett	Forslag til økonomiplan			Endring
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2017-2018
Sum driftsinntekter	-7 903	-8 640	-9 400	-9 400	-9 400	-9 400	8,80 %
Sum driftsutgifter	7 901	8 660	9 410	9 410	9 410	9 410	8,66 %
Brutto driftsresultat	-2	20	10	10	10	10	-50,0 %
Netto finansinntekter	-35	-50	-40	-40	-40	-40	-20,0 %
Netto driftsresultat	-37	-30	-30	-30	-30	-30	
Netto avsetninger	37	30	30	30	30	30	
Årets mer/mindreforbruk	0	0	0	0	0	0	
Inkludert i sum driftsinntekter:							
Inntekt fra kommuner	-6 389	-7 550	-8 100	-8 100	-8 100	-8 100	
Inntekt fra andre kunder	-1 211	-1 000	-1 200	-1 200	-1 200	-1 200	

Utgiftsfordeling på kommunene:

Inntekt fra kommunene er budsjettert med kr 7 550 000. I forslaget til utgiftsfordeling på kommunene har jeg brukt samme fordelingsnøkkel som ble brukt i 2016. Fordelingsnøkkelen er basert på revisjonstimer planlagt for den enkelte kommune. I dette timeanslaget er timer til reiser og matpauser knyttet til oppdrag ikke inkludert.

Utgangspunktet er å betjene alle eierkommunene ut fra deres behov for våre tjenester. Timefordelingen må derfor sees på som et utgangspunkt for antatt ressursbruk. Den endelige faktureringen og årsavregningen vil bli etter det timeforbruket som den enkelte kommune har hatt. Kommunene vil derfor sannsynligvis få avvik i sine revisjonsutgifter i forhold til det

budsjetterte. Faktorer som kan påvirke den endelige regningen er tidsforbruket på regnskapsrevisjon, bruk av bistand, antall attestasjonsoppdrag, særskilte revisjonsprosjekter som kommer opp og som trenger rask behandling, samt eventuelle bemanningsproblemer i kommunerevisjonen. Modellen det er lagt opp til fordrer en viss fleksibilitet hos kommunene. Da vi har avgrensede budsjett- og personalrammer å forholde oss til, vil dette kunne innebære at kommuner ikke får det antallet timer som er oppsatt i fordelingen. Dette vil for det meste gjelde andre oppdrag.

Jeg finner det også nødvendig å nevne at oppsettet nedenfor ikke representerer kommunerevisjonens kostnad per time brukt på kunder, men er en fordelingsnøkkel for å fordele budsjetterte utgifter per kommune basert på revisjonstimer planlagt brukt i den enkelte kommune.

Styret foreslår at følgende utgiftsfordeling legges til grunn for 2018:

	Regnskaps- revisjon	Fordeling av andre oppdrag	budsjett antall timer totalt	%-fordeling budsjett 2018	fordeling av budsjett 2018	endring i budsjett fra i fjor	fordeling av budsjett 2017	%-fordeling budsjett 2017	Utgifts- fordeling 2016	Timer avregnet 2016
Audnedal	340	100	440	5,9 %	482 000	4,6 %	461 000	6,1 %	356 000	379
Farsund	520	360	880	11,9 %	963 000	4,3 %	923 000	12,2 %	602 000	640
Flekkfjord	500	300	800	10,8 %	876 000	4,4 %	839 000	11,1 %	758 000	806
Hægebostad	320	100	420	5,7 %	460 000	4,5 %	440 000	5,8 %	438 000	466
Kvinesdal	500	250	750	10,1 %	821 000	4,3 %	787 000	10,4 %	748 000	796
Lindesnes	460	250	710	9,6 %	777 000	4,3 %	745 000	9,9 %	588 000	626
Lyngdal	500	270	770	10,4 %	843 000	4,5 %	807 000	10,7 %	722 000	768
Mandal	550	400	950	12,8 %	1 040 000	4,4 %	996 000	13,2 %	805 000	857
Marnardal	380	150	530	7,2 %	580 000	4,3 %	556 000	7,4 %	349 000	371
Sirdal	400	300	700	9,5 %	766 000	46,2 %	524 000	6,9 %	707 000	752
Åseral	350	100	450	6,1 %	492 000	4,2 %	472 000	6,3 %	317 000	337
sum	4 820	2 580	7 400	100 %	8 100 000	7,3 %	7 550 000	100 %	6 390 000	6 798

Representantskapet anbefales å gjøre slikt

vedtak:

Det framlagte årsbudsjett for 2018 med utgiftsfordeling mellom kommunene, og økonomiplan for årene 2018 – 2021 vedtas.

Budsjettet er basert på følgende utgiftsfordeling mellom kommunene:

	Regnskaps- revisjon	Fordeling av andre oppdrag	budsjett antall timer totalt	%-fordeling budsjett 2018	fordeling av budsjett 2018	endring i budsjett fra i fjor	fordeling av budsjett 2017	%-fordeling budsjett 2017	Utgifts- fordeling 2016	Timer avregnet 2016
Audnedal	340	100	440	5,9 %	482 000	4,6 %	461 000	6,1 %	356 000	379
Farsund	520	360	880	11,9 %	963 000	4,3 %	923 000	12,2 %	602 000	640
Flekkefjord	500	300	800	10,8 %	876 000	4,4 %	839 000	11,1 %	758 000	806
Hægebostad	320	100	420	5,7 %	460 000	4,5 %	440 000	5,8 %	438 000	466
Kvinesdal	500	250	750	10,1 %	821 000	4,3 %	787 000	10,4 %	748 000	796
Lindesnes	460	250	710	9,6 %	777 000	4,3 %	745 000	9,9 %	588 000	626
Lyngdal	500	270	770	10,4 %	843 000	4,5 %	807 000	10,7 %	722 000	768
Mandal	550	400	950	12,8 %	1 040 000	4,4 %	996 000	13,2 %	805 000	857
Marnardal	380	150	530	7,2 %	580 000	4,3 %	556 000	7,4 %	349 000	371
Sirdal	400	300	700	9,5 %	766 000	46,2 %	524 000	6,9 %	707 000	752
Åseral	350	100	450	6,1 %	492 000	4,2 %	472 000	6,3 %	317 000	337
sum	4 820	2 580	7 400	100 %	8 100 000	7,3 %	7 550 000	100 %	6 390 000	6 798

Flekkefjord, 02.10.2017

Irene Loka
revisjonssjef

Styret

Sak nr: 07/2017
Møtedato: 21.06.2017
Saksbeh.: Irene Loka

Særutskrift

Budsjett 2018. Økonomiplan 2018-2021

Styrets behandling:

Revisjonssjefen la fram ny tabell over utgiftsfordeling med korrigerte tall for budsjett 2017 og %-vis endring fra 2017 til 2018.

Styret gjorde følgende enstemmige vedtak:

Styret innstiller til representantskapet at det framlagte forslaget til budsjett for 2018 og økonomiplan for årene 2018 - 2021 vedtas.

Utgiftsfordelingen mellom kommunene er basert på økt timetall til Sirdal (200 t) i forhold til tidligere år, mens øvrige kommuner er på samme nivå som før.

Budsjettet er basert på følgende utgiftsfordeling mellom kommunene:

	Regnskaps- revisjon	Fordeling av andre oppdrag	budsjett antall timer totalt	%-fordeling budsjett 2018	fordeling av budsjett 2018	endring i budsjett fra i før	fordeling av budsjett 2017	%-fordeling budsjett 2017	Utgifts- fordeling 2016	Timer avregnet 2016
Audnedal	340	100	440	5,9 %	482 000	4,6 %	461 000	6,1 %	356 000	379
Farsund	520	360	880	11,9 %	963 000	4,3 %	923 000	12,2 %	602 000	640
Flekkefjord	500	300	800	10,8 %	876 000	4,4 %	839 000	11,1 %	758 000	806
Hægebostad	320	100	420	5,7 %	460 000	4,5 %	440 000	5,8 %	438 000	466
Kvinesdal	500	250	750	10,1 %	821 000	4,3 %	787 000	10,4 %	748 000	796
Lindesnes	460	250	710	9,6 %	777 000	4,3 %	745 000	9,9 %	588 000	626
Lyngdal	500	270	770	10,4 %	843 000	4,5 %	807 000	10,7 %	722 000	768
Mandal	550	400	950	12,8 %	1 040 000	4,4 %	996 000	13,2 %	805 000	857
Marnardal	380	150	530	7,2 %	580 000	4,3 %	556 000	7,4 %	349 000	371
Sirdal	400	300	700	9,5 %	766 000	46,2 %	524 000	6,9 %	707 000	752
Åseral	350	100	450	6,1 %	492 000	4,2 %	472 000	6,3 %	317 000	337
sum	4 820	2 580	7 400	100 %	8 100 000	7,3 %	7 550 000	100 %	6 390 000	6 798

Saksutredning:

Vedlegg:

Forslag til årsbudsjett for 2018.

Følgende forutsetninger er lagt for budsjettet:

Budsjettet er basert på en bemanning på i underkant av 9 årsverk. To nye forvaltningsrevisorer ble ansatt i 2017, noe som gir bedre mulighet til å få gjennomført planlagte forvaltningsrevisjoner uten å være for avhengig av tilgjengelige ressurser hos

regnskapsrevisorene. Innen regnskapsrevisjon har vi registrert et økende omfang av attestasjoner og andre oppdrag og dette har påvirket tilgjengelig kapasitet fra revisorene. I alt er det ansatt 6 regnskapsrevisorer. I tillegg kommer revisjonssjefen samt at vi fortsatt har noen mindre oppdrag som revideres av tidligere revisjonssjef.

Driftsutgifter – driftsforutsetninger

* **Lønnsutgifter** Budsjett: kr 8 236 000

Fast lønn for 2018 er budsjettert med ca 9 årsverk. Det er lagt inn en forutsetning om generelt lønnstillegg på 3,1 % fra 1.5.2018. Dette ut fra forventede prognoser fra SSB om vekst i årslønn.

Overtiden er budsjettert med kr 250 000. Dette er på samme nivå som overtidsbruken er i 2017.

Enkelte poster er flyttet fra driftsutgifter til personalutgifter. Dette gjelder dekning av ansattes bruk av egen telefon (til konto 10500) og arbeidsgivers dekning av avgiftspliktig og trekkpliktig gruppe- og ulykkesforsikring (til konto 10902). I tillegg er ekstrahjelp flyttet fra personalutgifter til driftsutgifter fordi denne utgiften nå blir fakturert og ikke utbetalt som lønn.

Pensjonskostnaden er beregnet ut fra en sats på 17 %. Jeg har ikke noe budsjett fra KLP å støtte meg til, så jeg har derfor lagt inn kr 950 000 i budsjettet. Dette er noe høyere enn budsjettet for 2017. Nivået på budsjettet er usikkert, men fra erfaringer fra tidligere år bør dette være tilstrekkelig.

Arbeidsgiveravgiften er beregnet med 14,1 %.

Samlet er lønnskostnadene, med de forutsetningene som er skissert over, budsjettert med en økning på 12,4 % fra 2017. Den store økningen skyldes hovedsakelig at vi i 2017 budsjetterte med færre fast ansatte og kjøp av tjenester i påvente av etablering av ny revisjonsenhet, noe som ikke ble en realitet.

* **Andre driftsutgifter** Budsjett: kr 1 174 000

Sum driftsutgifter er redusert med kr 158 000 fra 2017. Dette gjelder hovedsakelig redusert kjøp av tjenester i 2018 sammenlignet med 2017. Det er også blitt praksis å måtte betale årlig lisens per bruker for å benytte ulike dataprogrammer. Dette gir også utslag på posten for IT-lisenser. Økningen i lisensposten kan forklares med lisens for programvare for gjennomføring av spørreundersøkelser som benyttes i flere forvaltningsrevisjoner.

Enkelte av postene som er budsjettert gjelder bl.a.:

	2017	2018
Kontingenter		
NKRF (medlemskontingent og premie for kvalitetskontroll)	110 000	110 000
KS - medlemskap		

Lisenser

Sticos (oppslag regnskap)		
Descartes (revisjonsprogram)	130 000	200 000
Current timeregistreringssystem		
Hjemmekontorløsning (IT-tilgang avd.kontor Lyngdal)		
Gyldendal Rettsdata (oppslag lov/forarbeid/litteratur)		
Questback – program for gjennomføring av spørreundersøkelser		
Drifting IT	115 000	115 000

Gjennomgang av inntektspostene:

* **Inntekt fra kommuner** Budsjett: kr 8 100 000

Inntektene fra kommunene har en økning på 7,3 %.

* **Inntekt fra andre kunder** Budsjett: kr 1 200 000

En har budsjettert inntekten med en økning i timepris fra kr 790 til kr 830, en økning på 5 %, samt en økning i antall leverte timer enn hva som var lagt opp til i forrige budsjett. Budsjettposten har økt med kr 200 000. Antall timer vil være påvirket av timer som medgår til revisjon, attestasjoner og bistand.

Finans – overføringer

Renteinntektene er budsjettert med kr 40 000.

I tillegg er det lagt inn en overføring til investering på kr 30 000 for å dekke opp egenkapitalinnskudd til KLP.

Utgiftsfordeling på kommunene

Inntekt fra kommunene er budsjettert med kr 8 100 000. I forslaget til utgiftsfordeling på kommunene har jeg brukt samme fordelingsnøkkel som ble brukt i 2017, med unntak av timer fordelt til Sirdal. For Sirdal er antall timer til forvaltningsrevisjon gitt samme nivå som kommunestyret vedtok i 2017, dvs. 300 timer. Fordelingsnøkkel er basert på revisjonstimer planlagt for den enkelte kommune. I dette timeanslaget er timer til reiser og matpauser knyttet til oppdrag ikke inkludert. Avregningen mellom kommunene vil bli foretatt etter det faktiske timeforbruket i den enkelte kommune. Avregningen foretas i årsregnskapet.

Utgangspunktet er å betjene alle eierkommunene ut fra deres behov for våre tjenester. Timefordelingen må derfor sees på som et utgangspunkt for antatt ressursbruk. Den endelige faktureringen og årsavregningen vil bli etter det timeforbruket som den enkelte kommune har hatt. Kommunene vil derfor sannsynligvis få avvik i sine revisjonsutgifter i forhold til det budsjetterte. Faktorer som kan påvirke den endelige regningen er tidsforbruket på regnskapsrevisjon, bruk av bistand, antall attestasjonsoppdrag, særskilte revisjonsprosjekter som kommer opp og som trenger rask behandling. Modellen det er lagt opp til fordrer en viss fleksibilitet hos kommunene.

Jeg finner det også nødvendig å nevne at oppsettet nedenfor ikke representerer kommunerevisjonens kostnad per time brukt på kunder, men er en fordelingsnøkkel for å

fordele budsjetterte utgifter per kommune basert på revisjonstimer planlagt brukt i den enkelte kommune.

	Regnskaps- revisjon	Fordeling av andre oppdrag	budsjett antall timer totalt	%-fordeling budsjett 2018	fordeling av budsjett 2018	endring i budsjett fra i fjor	fordeling av budsjett 2017	%-fordeling budsjett 2017	Utgifts- fordeling 2016	Timer avregnet 2016
Audnedal	340	100	440	5,9 %	482 000	7,3 %	449 000	5,9 %	356 000	379
Farsund	520	360	880	11,9 %	963 000	7,2 %	898 000	11,9 %	602 000	640
Flekkefjord	500	300	800	10,8 %	876 000	7,4 %	816 000	10,8 %	758 000	806
Hægebostad	320	100	420	5,7 %	460 000	7,2 %	429 000	5,7 %	438 000	466
Kvinesdal	500	250	750	10,1 %	821 000	7,2 %	766 000	10,1 %	748 000	796
Lindesnes	460	250	710	9,6 %	777 000	7,3 %	724 000	9,6 %	588 000	626
Lyngdal	500	270	770	10,4 %	843 000	7,3 %	786 000	10,4 %	722 000	768
Mandal	550	400	950	12,8 %	1 040 000	7,3 %	969 000	12,8 %	805 000	857
Marnardal	380	150	530	7,2 %	580 000	7,2 %	541 000	7,2 %	349 000	371
Sirdal	400	300	700	9,5 %	766 000	7,3 %	714 000	9,5 %	707 000	752
Åseral	350	100	450	6,1 %	492 000	7,2 %	459 000	6,1 %	317 000	337
sum	4 820	2 580	7 400	100 %	8 100 000	7,3 %	7 551 000	100 %	6 390 000	6 798

Økonomiplan:

Flere av våre kommuner er i gang med kommunereformen og forbereder sammenslåing til nye kommuner. Vi har likevel i dette budsjettet valgt å forutsette samme driftsnivået i økonomiplanperioden. Det antas dog at det vil kunne bli endringer i slutten av perioden.

	Regnskap 2016	Budsjett 2017	Forslag årsbudsjett 2018	Forslag til økonomiplan			Endring 2017-2018
				2019	2020	2021	
Sum driftsinntekter	-7 903	-8 640	-9 400	-9 400	-9 400	-9 400	8,80 %
Sum driftsutgifter	7 901	8 660	9 410	9 410	9 410	9 410	8,66 %
Brutto driftsresultat	-2	20	10	10	10	10	-50,0 %
Netto finansinntekter	-35	-50	-40	-40	-40	-40	-20,0 %
Netto driftsresultat	-37	-30	-30	-30	-30	-30	
Netto avsetninger	37	30	30	30	30	30	
Årets mer/mindreforbruk	0	0	0	0	0	0	
Inkludert i sum driftsinntekter:							
Inntekt fra kommuner	-6 389	-7 550	-8 100	-8 100	-8 100	-8 100	
Inntekt fra andre kunder	-1 211	-1 000	-1 200	-1 200	-1 200	-1 200	

Den videre budsjettprosessen:

I henhold til selskapsavtalens §§ 6 og 10, jfr. lov om interkommunale selskaper § 7, tilligger det representantskapets myndighet å vedta budsjett og økonomiplan, herunder å bestemme fordelingen av utgiftene på den enkelte kommune og virksomhet. Vedtatt budsjett/økonomiplan skal oversendes eierne innen 10. oktober før budsjettåret for å innarbeide dette i deltakerkommunenes årsbudsjett.

Kommunerevisjonen Vest, Vest-Agder IKS er etablert med det formål å utføre revisjon og ha tilsyn med deltakerkommunene i henhold til kommunelovens § 60 og tilhørende forskrifter om revisjon og kontrollutvalget. Tilsvarende gjelder også kommunale foretak og interkommunale selskaper som deltakerkommunene er medeiere i. Selskapet kan også påta

seg andre revisjonsoppdrag hvor eierkommunene har interesser i den utstrekning revisorlovgivningen gir adgang til dette. Jfr. selskapsavtalens § 4. Alle selskapets oppdrag kan dermed knyttes til deltakerkommunenes interesser.

Ut fra dette vil jeg tilrå at styret gir følgende

innstilling:

Styret innstiller til representantskapet at det framlagte forslaget til budsjett for 2018 og økonomiplan for årene 2018 - 2021 vedtas.

Budsjettet er basert på følgende utgiftsfordeling mellom kommunene:

	Regnskaps- revisjon	Fordeling av andre oppdrag	budsjett antall timer totalt	%-fordeling budsjett 2018	fordeling av budsjett 2018	endring i budsjett fra i fjor	fordeling av budsjett 2017	%-fordeling budsjett 2017	Utgifts- fordeling 2016	Timer avregnet 2016
Audnedal	340	100	440	5,9 %	482 000	7,3 %	449 000	5,9 %	356 000	379
Farsund	520	360	880	11,9 %	963 000	7,2 %	898 000	11,9 %	602 000	640
Flekkefjord	500	300	800	10,8 %	876 000	7,4 %	816 000	10,8 %	758 000	806
Hægebostad	320	100	420	5,7 %	460 000	7,2 %	429 000	5,7 %	438 000	466
Kvinesdal	500	250	750	10,1 %	821 000	7,2 %	766 000	10,1 %	748 000	796
Lindesnes	460	250	710	9,6 %	777 000	7,3 %	724 000	9,6 %	588 000	626
Lyngdal	500	270	770	10,4 %	843 000	7,3 %	786 000	10,4 %	722 000	768
Mandal	550	400	950	12,8 %	1 040 000	7,3 %	969 000	12,8 %	805 000	857
Marnardal	380	150	530	7,2 %	580 000	7,2 %	541 000	7,2 %	349 000	371
Sirdal	400	300	700	9,5 %	766 000	7,3 %	714 000	9,5 %	707 000	752
Åseral	350	100	450	6,1 %	492 000	7,2 %	459 000	6,1 %	317 000	337
sum	4 820	2 580	7 400	100 %	8 100 000	7,3 %	7 551 000	100 %	6 390 000	6 798

Flekkefjord, 12.06.2017

Irene Loka
revisjonssjef

Kommunerevisjonen Vest, Vest-Agder IKS

Forslag til årsbudsjett 2018

	Forslag årsbudsjett 2018	Årsbudsjett 2017	Regnskap 31.12.16	Endring B2018-B2017	endring i % %
Driftsinntekter:					
16200 Inntekt kommuner	-8 100 000	-7 550 000	-6 389 400	-550 000	7,3 %
16500 Inntekt fra andre	-1 200 000	-1 000 000	-1 211 250	-200 000	20,0 %
17100 Refusjon sykepenger			-88 482	0	
17102 Refusjon feriepenger sykelønn			-2 344	0	
17290 MVA.komp drift	-100 000	-90 000	-211 333	-10 000	11,1 %
Sum Driftsinntekter	-9 400 000	-8 640 000	-7 902 809	-760 000	8,8 %
Driftsutgifter:					
10100 Lønn faste stillinger	5 800 000	5 020 000	4 525 455	780 000	15,5 %
10300 Ekstrahjelp		0	66 879	0	
10400 Overtid	250 000	250 000	247 776	0	0,0 %
10500 Annen lønn og trekkpl. godtgj.	84 000	68 000	45 000	16 000	23,5 %
10800 Godtgjørelse styremedl.	100 000	100 000	142 500	0	0,0 %
10850 Tapt arbeidsfortjeneste	10 000	10 000	720	0	0,0 %
10900 Pensjon	950 000	900 000	668 935	50 000	5,6 %
10902 Skattepl. gorsikringsordn	12 000				
10990 Arbeidsgiveravgift	1 030 000	910 000	800 697	120 000	13,2 %
Sum Personaltutgifter	8 236 000	7 258 000	6 497 962	978 000	13,5 %
11000 Trykking/papir/rekvisita m.v.	46 000	40 000	48 153	6 000	15,0 %
11002 Andre kontorutgifter		5 000		-5 000	-100,0 %
11003 Abonnement, aviser og fagtidsskrift	30 000	30 000	25 961	0	0,0 %
11153 Servering møter	18 000	15 000	12 941	3 000	20,0 %
11200 Andre varer og tjenester	10 000	5 000	9 179	5 000	100,0 %
11204 Velferdstiltak	25 000	17 000	9 934	8 000	47,1 %
11206 Regnskapsføring	35 000	35 000	33 950	0	0,0 %
11300 Post, bank, telefon			100	0	
11301 Porto	5 000	5 000	3 021	0	0,0 %
11302 Tjenestetelefon	5 000	5 000	22 808	0	0,0 %
11401 Annonser	0	20 000		-20 000	-100,0 %
11500 Kurs/opplæring	140 000	135 000	80 482	5 000	3,7 %
11602 Km-godtgjørelse	150 000	150 000	114 283	0	
11700 Reiseutgifter, ikke oppg.pl. (lønn)	50 000	50 000	19 441	0	0,0 %
11703 Reiseutgifter, ikke oppg.pl.			5 087	0	
11850 Forsikring	5 000	25 000	20 145	-20 000	-80,0 %
11854 Kollektiv ulykkes-/gr.livsforsikring	5 000				
11950 Kontingenter	110 000	110 000	99 845	0	0,0 %
11954 It-lisenser	200 000	130 000	187 408	70 000	53,8 %
12001 Inventar og utstyr	15 000	10 000	7 344	5 000	50,0 %
12003 IT-utstyr	15 000	10 000	69 695	5 000	50,0 %
12005 It-programvare		10 000		-10 000	-100,0 %
12401 Driftsavtale IT	115 000	115 000	65 560	0	0,0 %
12706 Revisjon	15 000	10 000	15 000	5 000	50,0 %
13700 Kjøp fra private	80 000	380 000	340 934	-300 000	-78,9 %
14290 MVA. pl. anskaffelser	100 000	90 000	211 333	10 000	11,1 %
Sum Andre driftsutgifter	1 174 000	1 402 000	1 402 605	-228 000	-16,3 %
Avskrivninger					
Sum driftsutgifter	9 410 000	8 660 000	7 900 567	750 000	8,7 %

	Forslag årsbudsjett 2018	Årsbudsjett 2017	Regnskap 31.12.16	Endring B2018-B2017	endring i % %
				0	
Brutto driftsresultat	10 000	20 000	-2 242	-10 000	-50,0 %
15000 Netto renteutgifter					
19000 Netto renteinntekter	-40 000	-50 000	-34 655	10 000	-20,0 %
Netto driftsresultat	-30 000	-30 000	-36 897	0	0,0 %
19300 Bruk av tidligere mindreforbruk					
19400 Bruk av disposisjonsfond					
15400 Avsetning til disposisjonsfond					
15700 Overført til inv.	30 000	30 000	36 897	0	0,0 %
Regnskapsmessig mer-/mindreforbruk	0	0	-	0	

Agder Sekretariat

Kontrollutvalget i Lindesnes kommune

Sak 11/17

Møtedato: 23.10.17

Saksbehandler: Willy Gill

SAK 11/17 RAPPORT FORVALTNINGSREVISJON – MOBBING I SKOLENE I LINDESNES

Vedlegg:

1. Rapport fra Kommunerevisjonen Vest, Vest-Agder IKS datert 6. oktober 2017

Saksopplysninger:

Generelt:

Forvaltningsrevisjon er et verktøy som kommunestyret og kontrollutvalget skal bruke for å sikre at kommunen drives på en måte som ivaretar innbyggernes behov og rettigheter best mulig. Forvaltningsrevisjon er en av de pålagte oppgavene til kontrollutvalget. Gjennom forvaltningsrevisjon undersøker kontrollutvalget om kommunen etterlever regelverk, når fastsatte mål, og om ressursene forvaltes på en effektiv måte.

Fokus på å bidra til forbedring er svært viktig for kontrollutvalget.

Bakgrunn:

Dette prosjektet er prioritert i Plan for forvaltningsrevisjon 2016 – 2019 som er vedtatt av kommunestyret. Kontrollutvalget bestilte prosjektet oktober 2016 og vedtok prosjektplanen i februar 2017.

Rapporten har på vanlig måte vært på høring hos kommunen. Høringssvaret og revisjonens tilsvar står på side 62 i rapporten.

Endelig rapport ble ferdig i oktober og legges med dette frem for behandling.

Revisjonen vil presentere rapporten i møtet.

Problemstillinger:

Forvaltningsrevisjonsprosjektet har vært gjennomført med følgende problemstilling:

I hvilken grad arbeider skolene i Lindesnes kommune med psykososialt miljø?

I undersøkelsen har følgende spørsmål ligget til grunn:

1. *Hva er mobbesituasjonen i skolene i Lindesnes kommune?*
2. *Hvordan defineres mobbing i skolen?*
3. *Hvem avgjør om en elev blir mobbet?*
4. *Hvilke tiltak iverksetter skolene for å forebygge, avdekke (oppdage) og håndtere skjult mobbing og digital mobbing?*

5. Hvordan evalueres skolenes handlingsplan mot mobbing?

Resultatet av undersøkelsen:

Det vises til rapportens sammendragsdel der det står:

«Revisjonen har kartlagt forekomsten av skjult mobbing og digital mobbing med hjelp av egen spørreundersøkelse sendt til alle elever på 6. – 10. trinn. Resultatene viser at begge mobbformer foregår i alle skolene i kommunen. De fleste tilfeller av digital mobbing som rapporteres beskrives av elevene som isolerte hendelser, særlig i barneskolene. Skjult mobbing er derimot et gjentakende problem for mange elever i kommunen. 42 % av respondentene (90 elever) har minst en gang opplevd å bli skjult mobbet i løpet av det siste skoleåret. 13,5 % av respondentene (30 elever) rapporterer å være utsatt for skjult mobbing to ganger i måneden eller oftere.»

Revisjonens vurdering er at det pågår mye arbeid mot mobbing generelt på skolene i Lindesnes, men at dette arbeidet ikke i tilstrekkelig grad er rettet mot skjult mobbing og digital mobbing, særlig når det gjelder ryktespredning, baksnakking og manipulering. Revisjonen mener videre at kommunens definisjoner av mobbing ikke fanger opp særtrekkene til disse to mobbformene. *«Skolene mangler også tilstrekkelige rutiner for å sikre at den enkelte elevs subjektive opplevelse av å bli mobbet blir det avgjørende kriteriet for å vurdere om retten til et godt psykososialt skolemiljø er oppfylt. Kommunens kartlegging av av risiko inneholder ikke en tilfredsstillende måling av forekomsten av skjult mobbing, og rapportering til skoleeier mangler viktige resultater. Skolene mangler tilstrekkelige egnede tiltak og rutiner for å forebygge, avdekke og håndtere skjult mobbing. Når det gjelder digital mobbing mangler skolene særskilte tiltak for å håndtere og følge opp krenkelsers som foregår på sosiale medier. Til slutt har det ikke vært foretatt en evaluering av plan for elevenes psykososiale skolemiljø siden 2012, selv om en slik evaluering skal foretas på årlig bases.»*

For nærmere detaljer om funnene i undersøkelsen, vises det til rapporten.

Revisors anbefalinger:

På bakgrunn av sin gjennomgang, gir revisjonen følgende anbefalinger til skolenes videre arbeid med skjult mobbing og digital mobbing:

- Revisjonen anbefaler at mobbedefinisjon utdypes/eksemplifiseres slik at det blir tydelig at særtrekk ved skjult mobbing og digital mobbing også omfattes av definisjonen. Definisjoner på mobbing bør gi rom for elevens subjektive opplevelse av å bli krenket. Eksempler på flere definisjoner, samt en kort veileder kan finnes på nettsiden til Utdanningsdirektoratet.²
- Det bør tydelig fremgå av kommunens rutiner at det er den enkelte elevs subjektive opplevelse av å bli krenket som er *avgjørende* i vurderingen av om elevens rett til et godt psykososialt miljø er oppfylt. Dette kravet er skjerpet etter lovendring 01.08.2017 og fremgår nå av oppl. § 9a-4 fjerde ledd.
- Revisjonen anbefaler Lindesnes kommune å vurdere systematisk bruk av kartleggingsverktøy som er tilstrekkelig egnet til å måle forekomsten av ulike former for skjult mobbing.

- Revisjonen anbefaler Lindesnes ungdomsskole å gjennomføre årlige trivselsundersøkelser på alle trinn, i tråd med kommunens bestemmelser og årshjul for Lindesneskolen.
- Revisjonen anbefaler oppvekst- og kulturretaten å vurdere en mer nøyaktig og utfyllende beskrivelse av det psykososiale skolemiljøet i sin årlige rapport til kommunestyret. Etter revisjonens mening bør rapporten om tilstanden i grunnopplæringen inneholde konkrete resultater om forekomsten av mobbing i alle skolene.
- Revisjonen anbefaler kommunen å vurdere særskilte tiltak for å forebygge, avdekke og håndtere forekomsten av skjult mobbing, inkludert baksnakking, ryktespredning og lignende. Kunnskap og tips kan hentes fra relevant forskning på området.
- Revisjonen anbefaler kommunen å vurdere tiltak og rutiner som er tilstrekkelig egnet til håndtering og oppfølging av tilfeller av digital mobbing. Kunnskap og tips kan hentes fra relevant forskning på området.
- Skolene bør hvert år gjennomføre og dokumentere en systematisk evaluering av sin plan for elevenes psykososiale skolemiljø. Evalueringen bør baseres på resultatene fra Elevundersøkelsen og lokale trivselsundersøkelser, samt risiko i forhold til målsetningen om nulltoleranse mot mobbing. Revisjonen vil også anbefale Spangereid skole å vurdere behovet for å dokumentere skriftlig skolens egne tiltak og rutiner mot mobbing.

Vurdering:

Som nevnt tidligere i saken er et viktig formål med forvaltningsrevisjon å bidra til forbedringer.

Det er kommunestyret som fatter vedtak i saken etter innstilling fra kontrollutvalget. Jeg råder kontrollutvalget til å anbefale kommunestyret å be rådmannen følge opp revisjonens anbefalinger i rapporten.

Det bør i tillegg settes en frist for tilbakemelding til kontrollutvalget og evt. kommunestyret. Fristen må være såpass romslig at rådmannen gis tilstrekkelig tid til å følge opp anbefalingene.

Forslag til innstilling:

1. Kommunestyret ber rådmannen følge opp revisors anbefalinger i rapporten.
2. Kommunestyret ber om at rådmannen innen 1. juni 2018 gir en skriftlig tilbakemelding til kontrollutvalget om hvordan anbefalingene i rapporten er fulgt opp.